

BYGGVÄSTEN

Tidning till medlemmar i Byggnads Väst årgång 5 nr 4. December 2014

Striden om ACKORDET

SIDAN 5

Projektet som tar ansvar hela vägen

SIDORNA 10-11

SVAJIGT LÄGE I STÄLLNINGSBRANSCHEN SIDAN 4

**Lyhördhet
viktigast
för Ebbe**

SIDORNA 8-9

**"Dags
för nya
regler"**

SIDAN 3

**Så funkar
vår nya
försäkring**

SIDAN 13

Väst

BYGGNADS

Foto: Wellsec

Skärpta kontroller. Från och med nyår måste huvudentreprenören hålla en aktuell lista på alla underentreprenörer som finns på arbetsplatsen.

Nu måste företagen börja ta sitt ansvar

Från och med 1 januari 2015 börjar huvudentreprenörsansvaret att gälla. Det innebär att huvudentreprenören får ett större ansvar för underentreprenörerna på arbetsplatsen. Både när det gäller att hålla koll på vilka företag som finns på plats och när det gäller att bistå Byggnads vid tvister med underentreprenörer. Smiter ett oseriöst företag undan sitt ansvar kan de drabbade arbetstagarna få ersättning från en fond som finansieras av arbetsgivareparten Sveriges byggindustrier (BI).

Byggnads håller nu på och tar fram

en arbetsmetod, som ska fungera som ett slags körschema. Byggnads Västs avtalsansvarige Jesper Carlsson menar att förarbetet är A och O, så att Byggnads gör rätt från början när avtalet nu träder i kraft.

På sidorna 10–11 kan du läsa om ett bygge i Borås där Riksbyggen ställde som krav att totalentreprenören RO-Gruppen håller koll på sina underentreprenörer och inte anlitar oseriösa företag. Huvudentreprenörsansvar i praktiken med andra ord.

TIDNINGEN BYGGVÄSTEN

Utgivning: Fyra nummer per år
Adress: Byggvästen, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson

Redaktör: Johanna Lundström

(text & foto om ej annat anges)

010-601 14 39,

johanna.lundstrom@byggnads.se

Redaktionskommitté: Linnéa Ellström,

Tomas Emanuelsson, Charlotte Beijmyr,

Henrik Fager, Rickard Kronlid, Michael

Nyrén, Peter Hellberg, Jörgen Frödelius

Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB

Byggnads Väst

KONTAKT

Alla kontor: 010-601 10 09

Medlemsservice: 010-601 14 14

vast@byggnads.se

byggnads.se/vast

KONTOR

Göteborg (regionkontor)

Olof Palmes Plats 1

413 04 GÖTEBORG

Fax: 031-774 33 77

Borås

Norrby Tvärgata 3, 2 tr

504 37 BORÅS

Fax: 031-774 33 77

Halmstad

Andersbergstringen 104

302 55 HALMSTAD

Fax: 010-601 13 98

Skövde

Box 417 (Besök: Torggatan 18, vän 3)

541 28 Skövde

Fax: 0500-44 75 09

Trollhättan

Swedenborg Center

Lasarettsvägen 9

461 52 TROLLHÄTTAN

Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:

Månd–torsd 8–12, 13–16, fred 8–12

(8-12 även dag före "röd dag"/afton)

Obs! Skövde Må-to 9–12, 13–15,

fred 9–12

Har du svårt att komma dessa tider?

Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd–torsd: 8–12, 13–16

Fred: 8–12, 13–15

(Medlemsservice 9–12)

A-KASSAN

Telefon: 010-601 18 00

E-post: a-kassan@byggnads.se

Telefontider

Ersättning, medlemskap och avgifter

Månd- fred: 9–11

Utlandsarbete

Månd, onsd och fred: 9–11

Omprovning eller överklagan

Månd-fred: 9–11

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till:

Byggnads a-kassa,

FE36, 930 87 ARJEPLOG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36,

930 88 ARJEPLOG

På omslaget syns Daniel Lundqvist som arbetar på RO-Gruppen och just nu jobbar på ett Vita jobb-projekt i Borås. Läs mer om projektet på sidorna 10–11.

Ett telefonnummer för fackliga frågor

010-601 10 00

Dags för nya spelregler

är att få stöd i kampen mot oseriösa lag (arbetsgivare). Genom att se vilka som spelar i de oseriösa lagen kan vi stoppa de som fuskar och inte tar ansvar för sina spelare.

Denna regel finns i vårt kollektivavtal och går under namnet huvudentreprenörsansvar. Tack vare

dessa lag. Därför behövs skärpta regler och förordningar så att spelarna inte utnyttjas utan att de får de skydd och utbildningar som behövs för att vara säkra och trygga på plan.

Det är tragiskt att spelare ska behöva sätta livet till för att detta ska uppmärksammas och åtgärdas. Jag har stor tilltro att de nya regelsättarna kommer arbeta för att stärka våra och domarnas (Arbetsmiljöverkets) möjligheter att motverka detta utnyttjande.

För många år sedan ägnade jag mig åt att försöka spela amerikansk fotboll. Ett spel omgärdat med massvis av regler och som för den oinvigde kan tyckas svårbegripligt. Men grunden är enkel, det lag som har bollen får fyra försök på sig att flytta den 10 yards framåt. Klarar laget inte det går bollen över till motståndarlaget.

Hela spelet bygger på taktik för att få tillbaka bollen eller få fyra nya försök. Här krävs det att de elva spelarna i laget arbetar tillsammans och följer en taktik. Ja, lite som det spel som nu pågår på arbetsmarknaden. Vi, det fackliga laget, har nu en liten fördel, eftersom de som sätter reglerna har bytts ut. Nu har vi bollen!

För att kunna nyttja denna fördel måste vi sätta press på regelsättarna (regeringen) så att de inför de förändringar vi kräver. För det är vi som måste flytta bollen. Ingen gör det åt oss.

En av de viktigaste förändringarna

kampen vi tog i våras kommer regeln införas nu till årsskiftet och vi kan påbörja det långa arbetet med att få ordning och reda i vår serie (arbetsmarknaden).

” Genom att se vilka som spelar i de oseriösa lagen kan vi stoppa de som fuskar

Dock är serien så illa åtgången att vi behöver hjälp av den nya regelkommittén att ta bort en del av de regler den förra kommittén satte. Som Lavallagen som gör att vi inte kan ställa krav på avtal för nya lag i serien.

Därför har vår styrelse gett oss i uppgift att under 2015 flytta så mycket resurser vi kan till att bevaka samtliga matcher (arbetsplatser) och lag så att våra avtal och regler följs.

Vi kan även se att spelare far illa i

Vi behöver även investeringar i serien för att hjälpa de spelare som frångått möjligheten att delta och de som aldrig fått chansen att komma in på plan. De gamla regelsättarna reade ut de yngre spelarna och gav dem sämre förutsättningar.

Men nu kommer de nya regelsättarna att investera i nya planer och att ge de yngre bättre möjligheter. Det gör att vi får en stabilare arbetsmarknad och det lyfter på sikt hela spelet och samtliga serier ur ett mer långsiktigt perspektiv.

Så nu gäller det att vi tillsammans blir fler och ännu starkare om vi gemensamt ska få ordning på spelet och de förutsättningar vi ska ha!

Ser med stor tillförsikt fram mot de mål styrelsen gav oss i Byggnads Väst för att åter ta initiativet och skapa ordning och reda!

Tomas Emanuelsson
Ordförande Byggnads Väst

En bransch i gungning

Många uppsägningar av ställningsbyggare

I Göteborgsregionen har minst 54 ställningsbyggare blivit uppsagda senaste tiden.

Arbetsgivarna säger att de inte längre klarar konkurrensen från låglöneföretagen och därför måste avveckla verksameten.

– Något håller på att hända i ställningsbranschen och vi kan ännu inte fullt ut se konsekvenserna, säger Kent Norberg, ombudsman på Byggnads Väst.

Sedan i våras har ombudsmännen haft ovanligt många uppsägningsförhandlingar hos ställningsföretag.

– Det är etablerade företag som säger upp alla anställda. Det är det som är det konstiga.

Förklaringen som Byggnads fått av arbetsgivarna är att företagen inte längre kan konkurrera med de företag som anlitar utländsk arbetskraft.

– En arbetsgivare jag pratade med sade att prisnivån har gått tillbaka till 2002, säger Anders Johansson, ombudsman på Byggnads Väst.

Det är inte bara lönedumpningen som bekymrar Byggnads. Ett annat bekymmer är byggare som saknar rätt utbildnings och därmed inte får bygga ställningar i Sverige.

Kent Norberg berättar om ett bygge på Kungstorget i Göteborg där ställningarna var drygt 20 meter höga. Kontrollen av de sex ställningsbyggarna visade att

Tufft för ställningsbyggare. Senaste tiden har fem ställningsföretag i Göteborgsregionen varslat sina anställda. Verksamheten avvecklas dock inte helt – flera företag behåller sina ställningar. (Personen på bilden har inget med artikeln att göra)

bara fyra hade utbildningsbevis upp till nio meter och två byggare saknade helt utbildningsvis.

Byggnads har också sett fall av så kallade "falska f-skattare" där arbetsgivaren anlitar byggare som egenföretagare trots att de jobbar under anställningsliknande förhållanden. Det är också svårt för Byggnads att kontrollera anställningsförhållandena på arbetsplatser med utländsk arbetskraft.

– Få är medlemmar hos oss och då blir det svårare att vara där och rota, säger Kent Norberg.

Samtidigt är det viktigt att facket agerar i frågan med de medel som står till buds.

– Våra regionala skyddsombud måste vara ute och titta vilka som bygger ställningarna och se att de har rätt utbildningsbevis, säger Kent Norberg.

Byggnads hoppas också få arbetsgivarvidan att vakna till om vad som håller på att hända.

– Man måste fråga sig vilken som är nästa bransch. Vad som är nästa steg? Vad vi ser här är hur ställningsbyggarna delas upp i A-lag, B-lag, ja till med C-lag, säger Anders Johansson.

Anes Kasum 22 år Skyddsombud, Göteborg

”Mitt uppdrag som skyddsombud handlar om att få ett så säkert bygge som möjligt och minimera skadorna”

UNG OCH FÖRTROENDEVALD

Strid om lönerna på NCC

NCC har försökt införa tidlön på flera arbetsplatser i regionen. En utveckling som oroar Byggnads.

– Vi tolkar det som en medveten strategi att på sikt avskaffa prestationslönen i byggbranschen, säger Byggnads Västs ombudsman Conny Johansson.

Konflikten om vilka lönesystem och förutsättningar som ska gälla har nu pågått i ett drygt ett halvår. 16 förhandlingar har genomförts hittills och av dessa har 13 strandat. Fler är att vänta och någon lösning på lönekonflikten finns inte i nuläget.

– Det är om någon av parterna tar initiativ att försöka hitta en gemensam lösning som gör att ärendet kan återmitteras till lokal nivå, säger Byggnads Västs ombudsman Conny Johansson.

Konflikten gäller en viktig principfråga för Byggnads, nämligen prestationslönens framtid.

– Försvinner prestationslönen och ersätts med tidlön så försvinner också

Inget avgörande i sikte. NCC fortsätter driva frågan om tidlöner i regionen.

möjligheten för våra medlemmar att påverka sin lön.

NCC är inte ensamma om att vilja ändra lönesystemet. I våras lade bland annat Peab fram samma önskemål till Byggnads Väst. Och så här ser det ut i flera regioner. I Östergötland har det pågått en ackordstrid mellan Peab och Byggnads i över 15 år och en liknande konflikt har även pågått länge i Skåne.

Conny Johansson betonar att Byggnads inte är mot tidlön. När jobben inte går att mäta är tidlön ett bra alternativ.

– Vi träffar avtal om tidlön på enskilda projekt när det är den lämpligaste löneformen. Men nu är vi oroad att arbetsgivarna vill sätta tidlön på alla arbetsplatser.

Tidlönen som NCC erbjuder motsvarar vad byggarna förmodligen skulle ha tjänat i prestationslön. Men Byggnads

menar att tidlön på sikt hämmar löneutvecklingen.

– Vad händer om tio år när det inte längre finns någon prestationslön att jämföra med?. Vad kommer byggarnas lön att baseras på då?

Conny Johansson berättar att Byggnads utgångspunkt är att förhandla om avtalets huvudlöneform som är prestationslön och skapa rätt förutsättningar för medlemmarna.

I väntan på att konflikten ska lösas går byggarna på stupstockslön, vilket innebär ett inkomstbortfall.

– Det är en besvärlig situation och det är viktigt att vi har en bra kommunikation med de drabbade medlemmarna. Vi kommer föra kontinuerliga samtal med dem om läget och fortsätta försöka ha konstruktiva förhandlingar med arbetsgivaren, säger Conny Johansson.

Hallå där Sandra Viktorsson...

...andraårselev på bygg- och anläggningsprogrammet på Östrabo gymnasium i Uddevalla. Just nu gör hon praktik två dagar i veckan på ett bostadsbygge i Munkedal.

Varför valde du byggprogrammet?

– Det har alltid varit ett intresse. Både min pappa och brorsa jobbar med det och jag tyckte att det verkade kul.

Vad vill du jobba med när du blir färdig?

– Jag vill jobba mer med inredning,

typ platsbyggnation, göra träändringar och sånt. Lite som de gör i Äntligen Hemma. Att hålla på med nybyggnation, att bygga hus från grunden är inte riktigt min grej.

Vad får du göra på din praktik?

– I dag har jag satt fast lite råspont. Annars blir det mycket att gå bredvid och se hur de andra gör för det är fortfarande mycket jag inte får göra. Men jag hade gärna gjort mer!

Hänt i Byggnads Väst

4 september. Byggjobbarna på ett äldreboende i Sollebrunn gör handen upp som svar på frågan om de tänker rösta i valet.

8 september. VVS-are på Empower i Lysekil har UVA-möte.

12 september. Vi bjuder byggare på Eriksberg på varmkorv och snackar politik.

8 oktober. Skyddsombudsträff i Mölndal.

31 oktober. Några av deltagarna när Påfarten anordnas en fredag i Göteborg.

19 september. Påfarten, vår populära fackliga introduktionsdag, hålls i Halmstad.

3 oktober. Under tre dagar i oktober hålls det MB-utbildning i Göteborg.

11 november. Medlemskretsen Östra Skaraborg anordnar kretsmästerskap i bowling. Vinnare blev Jörgen Frödelius.

Vi vill ha din bild!

Har du fotograferat någon facklig aktivitet? Skicka in en bild till johanna.lundstrom@byggnads.se så kanske den kommer in i Byggvästen. Tänk på att bilderna ska hålla bra kvalitet och vara högupplösta (ca 1 mb).

SUCCÉEN TILLBAKA 2015

”Brukar somna men gjorde inte det”

”Ska rekommendera fler att gå den”

”Kunde inte mycket om Byggnads eller facket innan. Men nu vet jag mer”

”Alla medlemmar borde få gå kursen”

”Nu kan jag förklara för kollegorna varför de ska vara med i facket”

BLI FACKLIGT MEDVETEN!

PÅFARTEN

Kursdatum släpps i december!

byggnads.se/regioner/regioner/vast/studieverksamhet

En dag på jobbet

Ebbe Johansson

Vad gör egentligen en ombudsman på dagarna? Byggvästen följde med ombudsmannen Ebbe Johansson en arbetsdag. Ebbe arbetar på Byggnads Västs kontor i Trollhättan och har varit ombudsman sedan 2004.

Första stoppet!

7:06

Lärlingsträff. Ebbe besöker VVS-Montören i Uddevalla för att skriva in lärlingarna Philip Alfredsson och Fredrik Johansson i VVS-lärlingssystemet KUB.

"De kan förstås sköta inskrivningen själva, men det är bra att komma ut och träffa lärlingarna också" säger Ebbe.

8:04

På väg till nästa besök. Ebbe spenderar mycket tid i bilen. Det är inte ovanligt med uppmot 30 mil på en arbetsdag.

8:31

Känsligt ärende. En medlem har en konflikt med sin arbetsgivare och därför har Ebbe ett möte med företaget för att höra deras version och försöka hitta en lösning på problemet. Något de också lyckas med. "Det är väldigt viktigt att lyssna på båda parter. I dag blev både medlemmen och företaget nöjda med överenskommelsen" säger Ebbe.

11:26

Arbetsplatsbesök. Innan Ebbe blev ombudsman jobbade han som snickare i 25 år på NCC. På ett bygge i Munkedal finns flera av hans gamla jobbkompisar. "Jag har jobbat 15 år ihop med vissa av dem. Jag kan sakna kamratskapet, jag kan sakna tugget, att man slänger käft. Jag älskar det!"

Hembesök

12:05

Beslut om framtiden. Ebbe hälsar på hos en medlem som råkat ut för en jobbig sak på jobbet och därför mår dåligt. Ebbe och medlemmen går igenom vilka alternativ som finns. "Medlemmen måste själv bestämma vilket alternativ som känns bäst. Det är inte alltid bra att ta striden i alla lägen. Det kan lämna en människa i spillror", säger Ebbe. Efter ett långt samtal börjar saker klarna och medlemmen bestämmer sig för vilket steg som känns bäst att ta härnäst.

10:06

Tack från medlem. På väg till frukostrasten får Ebbe ett sms från en medlem som tackar för hjälpen som hen har fått av Ebbe och Byggnads.

Dagens sista möte!

14:40

Läringsinskrivning. Det är dags att skriva in ännu en VVS-lärling i systemet. Den här gången heter medlemmen Peter Theros, är 31 år och vuxenlärling. Innan Peter bytte till VVS-branschen monterade han bilar hos Saab i drygt 10 år. "Det här jobbet är mycket roligare. Mer varierande och jag får komma ut och träffa folk." berättar Peter som var näst äldst i klassen på VVS-utbildningen.

Dörrmontering. Thomas Emet monterar balkongdörren till en av lägenheterna. I bakgrunden syns Mikael Varde från Riksbyggen, Tomas Lundin från Byggnads Väst och Roger Sjöo från RO-Gruppen.

Ett ansvarsfullt byggande i alla led

Ett ansvarsfullt byggande både när det gäller miljön och jobben. Det är tanken bakom bostadsrätterna Söderhov i Borås som är Riksbyggens första Vita jobb-projekt.

Alla som jobbar på bygget ska ha schyssta villkor och alla ska ha kollektivavtal. Det var Riksbyggens krav när de drog igång projekterandet av Söderhov som är 41 bostadsrätter fördelade på två i hus i Trandared i Borås. Totalentreprenör blev RO-Gruppen som därmed fick ett betydligt större ansvar för hela underentreprenörskedjan än vad som

hittills gällt i branschen. Företaget har därför fått ta fram flera nya kontrollrutiner.

– Det stora problemet är underentreprenörer till underentreprenörer, konstaterar platschefen Roger Sjöo.

När underentreprenöreren anmält sin underentreprenör till RO-Gruppen görs en kreditupplysning för att se om underentreprenören betalar sina skatter och har en vettig ekonomi. Kontakten med Byggnads har också varit viktig – för det räcker inte med att byggföretagen kan visa upp ett kollektivavtal, de

måste också vara seriösa och ha en bra personalpolitik.

Närvarokontrollen är också viktig. På Söderhov kompletteras ID06 med en närvaroliggare som fylls i för hand varje dag. Anledningen är att ID06-registreringen inte fungerar fullt ut i praktiken

Som exempel tar Roger Sjöo en situation där den stora porten är öppen på morgonen för en lastbil, då går många byggare in den vägen i stället. Därmed registreras inte deras ID06-kort.

– Det är bättre med manuella kon-

Takbyggare. Daniel Lundqvist och Vesa Råberg kämpar med regnet när de bygger takstolar på det ena huset.

Arbete pågår. Först i juni nästa år kommer de första lägenhetsköparna att kunna flytta in.

Grönområde. Husen byggs på Gamla Södervallen som tidigare var hemmaplan för fotbollsklubben Mariédals IK.

Tjocka väggar. Ytterväggarna är 440 millimeter tjocka i husen. Normal tjocklek är runt 300 millimeter.

troller här. Vi är som mest 20–30 man på bygget. Man ser direkt om någon obehörig är här inne.

Söderhov är Riksbyggens första Vita jobb-projekt och därför blir erfarenheterna härifrån mycket viktiga inför framtida upphandlingar. För RO-Gruppen har det också inneburit att de fått testa på ett huvudentreprenörsansvar innan det träder i kraft vid nyår.

– Jag tror det är lättare att ha koll på underentreprenörerna på en mindre ort som Borås. I Stockholm är det nog betydligt svårare, säger Roger Sjöo.

Bostadsrätterna är även ett ansvarsfullt projekt på andra sätt. Husen är mycket energieffektiva och lägenheterna saknar radiatorer. Uppvärmningen sker i första hand genom solljus och den värme som de boende och deras elutrustning genererar.

Det är främst de 440 millimeter tjocka betongväggarna med isolering som gör huset energisnålt, eftersom värmen

lagras i väggarna. På husen sitter också solskärmar på alla sidor utom den norra och som reflekterar bort solen när den står högt och vinklar in värmen i husen när solen står lågt. På så sätt regleras innertemperaturen automatiskt.

Men helt självförsörjande blir inte husen, de kommer anslutas till fjärrvärmenätet och blir det riktigt kallt så klickar extravärme in via ventilations-systemet.

– Det blir också en individuell mätning av vattnet, så att de boende kan

påverka sina kostnader, säger Margareta Josefsson, säljare på Riksbyggen.

För RO-Gruppen har projektet varit lärorikt och Roger Sjöo tror att ett huvudentreprenörsansvar kan få fler företag att anställa egen personal istället för att anlita folk via långa och snåriga entreprenadkedjor.

– Med alla kontroller som krävs kan det nog bli lättare att ha personen som anställd i stället. Jag tror att huvudentreprenörsansvaret kan ha en självreglerande effekt.

Om Söderhov

41 bostadsrätter. Alla utom tre är redan sålda.
Inflyttning från juni 2015.

Pris mellan 1 025 000 - 2 150 000 kronor.

Energiåtgången är max 45 kWh per år och kvadratmeter.

Myndigheternas maxgräns för nya hus är 90 kWh.

De välisolerande fönstren väger uppemot 80 kilo styck och vissa fick monteras med en robot.

Jesper Carlsson
Avtalsansvarig

Företag smiter undan ansvar

Under de senare åren har byggbranschen markant förändrats i vår region. De arbetsuppgifter som tidigare utfördes av en byggtreprenör är numera ofta uppdelat på ett stort antal underentreprenörer.

Förändringen började egentligen med Sveriges inträde i EU, och innan Evaldsson- och Lavaldomen ändrade spelreglerna markant för svensk fackförening, och i synnerhet för Byggnads.

Dessa domar gjorde att fördämningarna brast, och allt fler utländska företag sökte sig till Sverige.

Tidigare seriösa företag ser sig tvungna att anlita oseriösa underentreprenörer

Allt hade varit frid och fröjd om dessa företag hade tagit samma ansvar för arbetsmarknadens villkor som dess parter tidigare gjort så ansvarsfullt. Dessvärre så ser vi i dag rakt motsatt resultat.

Allt fler företag utnyttjar sina anställda, och tidigare seriösa företag ser sig tvungna, eller passar på, att anlita oseriösa underentreprenörer för att bättra på förtjänsten.

De anställda i dessa företag är våra potentiella medlemmar, och vi borde fundera på hur de kan bli medlemmar i Byggnads, på ett för dem acceptabelt och smidigt vis när de är utstationerade i Sverige. Tillsammans är vi starka och bibehåller starka avtal och villkor för alla i byggbranschen.

Vad medlemmarna tjänar

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kr/tim eller mer. Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida, **byggnads.se**. Frågor om statistik och prestationslön kontakta **Conny Johansson, 010-601 14 13**.

Prestationslönestatistik TBMA* 1 juli – 31 okt 2014

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
1	NCC AB	Ombyggnad Psyk Sjukhuset Mariestad	728	285,38	Ackord
2	Asplunds Bygg i Falköping AB	A Lot Decoration Falköping	687	280,99	Ackord
3	Peab Sverige AB	KSS avd 51-54 Skövde	1 592	273,18	Ackord
4	Göteborgs Fasadputs AB	Kastellet 2 Kungälv	4 849	271,53	Ackord
5	DMJ Bygg AB	Vita Björn Göteborg	1 518	254,18	Ackord
6	Peab Sverige AB	KSS avd 51-54 Skövde	365	250,73	Ackord
7	Tommy Byggare AB	Börjessons Lastbilar Alingsås	2 036	236,93	Ackord
8	Tommy Byggare AB	Kv Mejeriet 7	1 287	234,25	Ackord
9	ByggSjögren i Halmstad AB	FMTS Halmstad Garnison	546	232,15	Ackord
10	Rydler's Bygg AB	Brf Äpplet	1 212	231,91	Ackord
11	Peab Sverige AB	Spånvägen och Timmervägen Skövde	1 442	228,88	Ackord
12	Majvik Bygg AB	Hönekulla höjd hus 3-5	5 100	228,77	Ackord
13	Rydler's Bygg AB	Kv Almen	1 429	224,45	Ackord
14	Rydler's Bygg AB	VEGA 1 takbyte	1 553	223,58	Ackord
15	Novab AB	XR 14-311 Skövde	1 270	223,39	Ackord

* TBMA=Trä Betong Mur Anlägg

Prestationslönestatistik övr. yrken* 1 juli – 31 okt 2014

	Företag	Objekt,ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
VVS	Västgötarör AB	Råslätt 25285	1 024	409,04	Ackord
VVS	Kungälv's Rörläggri AB	Vak kontorslandskap	425	371,64	Ackord
VVS	Bravida Sverige AB	Lidl	861	356,49	Ackord
Golv	Golv Göteborg AB	CD-Bygg Björlandav	6	345,91	Ackord
Golv	Skandinavisk Parkett Service AB	Kviberg Generalen	40	342,53	Ackord
Golv	Sandå Sverige AB	A-ring 91/ Smedjeg 20	16	314,45	Ackord
Glas	Kortedala Glasmästeri AB	Div 3	29	189,36	Ackord
Glas	Kortedala Glasmästeri AB	Div 2	13	200,57	Ackord
Glas	Kortedala Glasmästeri AB	Div 8	34	193,20	Ackord
Platt	Elit-Keramik i Alingsås AB	Börjessons Bil Alingsås	288	277,95	Ackord

Frågor och svar om nya sjuk- och efterlevandeförsäkringen

Vad ingår?

I sjuk- och efterlevandeförsäkringen ingår både ersättning vid arbetsoförmåga, vissa diagnoser och dödsfall.

Arbetsoförmåga: En engångsersättning på 1 500 kronor och en månadsersättning på max 1 500 kronor (ersättningarna betalas ut efter 90 dagars karens).

Dödsfall: Ett engångsbelopp till efterlevande på 150 000 kronor. Första förmånstagare är din partner och om sådan saknas dina barn. Du kan ändra förmånstagare genom att kontakta Folksam.

Vissa diagnoser: En engångsersättning på 50 000 kronor utgår vid exempelvis diabetes, hjärtinfarkt, dövhet, stroke och flera cancerformer.

Jag vill inte ha försäkringen. Hur gör jag?

Antingen kryssar du i Nej tack på svarkortet och skickar in svarstalongen. Eller så betalar du inte när inbetalningskortet kommer. Du kommer få en påminnelse, men sen förfaller din försäkring automatiskt.

Varför måste jag aktivt tacka nej till försäkringen? Är det inte negativ avtalsbildning?

Anledningen till att försäkringen kan vara så förmånlig är tack vare gruppanslutningen. En motsvarande individuell försäkring hade kostat mer. I regel krävs det då också en fullständig hälsodeklaration vilket inneburit att vissa inte klarat kravet för att få försäkringen.

När det gäller negativ avtalsbildning så är gruppförsäkringar undantagna i lagen eftersom de generösa inträdesreglerna anses vägas upp av olägenheten att behöva tacka nej.

Men du är som sagt inte tvingad att ta försäkringen, det är bara att tacka nej eller inte betala när första inbetalningsavin kommer.

Kan jag teckna sjuk- och efterlevandeförsäkringen vid ett senare tillfälle?

Ja, men då måste du också lämna in en hälsodeklaration till Folksam. De gör sedan en bedömning om du uppfyller försäkringsvillkoren. Det kan innebära att du får en högre premie, begränsningar eller helt avslag från att teckna försäkringen.

Conny går in i politiken... ...och Mats kommer tillbaka

Vid nyår sker en politisk rockad på Byggnads Väst. Kommunalrådet Mats Arnsmar blir ombudsman igen och samtidigt lämnar Conny J Johansson Göteborgskontoret för att bli kommunpolitiker på heltid.

Conny J Johansson siktade på riksdagen i årets val. Men Socialdemokraternas mandat i Göteborg räckte inte till för att ge Conny en plats.

Men i stället får han uppdraget att bli biträdande kommunalråd i Göteborg från och med nyår.

Vilka arbetsuppgifter han kommer få som kommunpolitiker vet han inte ännu.

– Men oavsett vilka det blir så kommer det bli jätteroligt, säger Conny som tycker att uppdraget känns väl-

digt inspirerande.

Samtidigt lämnar Mats Arnsmar sitt jobb som kommunalråd och återvänder till Byggnads Västs Göteborgskontor. Mats har de senaste sex åren ansvarat för bostäder och stadsbyggnadsfrågor.

– Det har varit sex roliga och intressanta år, säger Mats till Göteborgs-Posten.

PRO Byggnads våren 2015

Våra pensionärer i Göteborgsområdet PRO Byggnads anordnar flera träffar under våren.

14 januari kl 11:00
Den sista lantbrevbäraren

18 februari kl 11:00
Underhållning av Gramhs Duo

18 mars kl 11:00
Årsmöte och underhållning

Plats
Byggnads lokaler vån 4, Olof Palmes Plats, Järntorget Göteborg

Vi kommer även att anordna studiebesök under våren.

Kontaktperson
Maj-Britt Abrahamsson
tel 070-300 10 38

Låt inte enfalden ta över

Roman Rolka föddes i Lidzbark i Polen. Hela hans liv skulle präglas av en känsla – en känsla av att inte passa in, att inte räcka till. Ett av hans barnbarn heter Jack och skriver detta.

1939 var Roman 12 år och äldst av åtta syskon. Enfaldens makter invaderar hans hemstad och inget skulle mera bli sig likt. För alltid påverkad och skadad av nazisternas våld på vad som en gång var hans trygghet, skulle han åtta år senare fly till Sverige.

Sverige, ett land som präglas av öppenhet och framtid. Ett land som skulle bli den plats han levde resten av sitt liv. Om det var på grund av att tryggheten försvann så tidigt i hans liv som gjorde att han valde att lämna sin kultur och sina traditioner bakom sig vet jag inte.

Jag vet bara att han aldrig lärde sina barn polska för att han ville att de skulle bli svenskar. Han jobbade i 45 år här i Sverige, men ville ändå inte ha hjälp av staten på äldre dar när han behövde

det. Han sa att han inte ville vara en belastning. I öppenhetens land, med regler och rättigheter för människors frihet finns ibland oskrivna regler som får oss att agera på ett sätt som gör oss ofria.

” Ingen ska behöva ge upp sig själv för att passa in

Att inte kunna vara stolt över sitt förflutna och sin kultur är ett handikapp som präglas av en enfald som säger – så här är det, så här ska det vara!

När vi nu står här idag, med främlingsfientlighet på tröskeln till vår dörr och de enkla sanningarna präglar våra arbetsplatser och middagsdiskussioner vill jag höja rösten för ett annat sätt att agera med varandra.

En annan förståelse och nya bemötanden. Vi är så oerhört beroende av varandra och varandras respekt.

Ingen människa ska behöva känna sig ofri i sig själv. Ingen människa ska behöva känna sig ofri i sitt samhälle. Ingen ska behöva ge upp sig själv för att passa in.

När ni idag träffar era Roman Rolka säg då till honom eller henne att jag vill veta vem du är. Inte vem du tror att jag vill att du ska vara. Jag är intresserad av vem du är och vad du upplevt.

För jag tror att om vi öppnar oss kommer vi finna kvaliteter hos andra men också hos oss själva som vi aldrig trodde fanns.

Jack Rolka
Ombudsman

Vi tycker till

Vad tycker du om sex timmars arbetsdag?

Joakim

**Joakim Eklund,
Snickare, Tommy
Byggare**

– Jag tycker att det är en bra tanke för att spara kroppen men kanske lite svårt att införa direkt.

Tobias

**Tobias Strömfelt
Snickare Tommy
Byggare**

– Sex timmars arbetsdag är helt okej, en bra tanke för framtiden.

Arbetslösheten i oktober

Under oktober månad var 2 194 arbetslösa och i program i byggbranschen i Västra Götalands län. Varav 793 stycken var lärlingar (557 av dessa var under 25 år).

I Hallands län var 408 arbetslösa och i program, varav 151 stycken är lärlingar. 110 av lärlingarna är under 25 år.

I Göteborgsregionen var 974 stycken arbetslösa/i program, varav 316 personer är lärlingar (231 av dessa under 25 år).

Siffrorna är från 31 oktober

Håll koll på
Byggnads Väst!

facebook.com/byggnadsvast

Många löften. På Byggnads kongress i somras lovade Löfven bland annat att riva upp Lex Laval, avskaffa Fas 3 och öka trygga anställningar om S fick regeringsmakten.

Tuff utmaning väntar Löfven

Socialdemokraterna gick till val med flera tunga arbetsmarknadspolitiska löften. Men kan regeringen få genom sin politik när de är beroende av SD:s och Alliansens röster?

Strax innan jul vet vi om regeringen kan genomföra sin budget för 2015. Väljer Sverigedemokraterna att stötta Alliansens budgetförslag finns det en risk att regeringen faller och ett omval utlyses. Eller så kan oppositionen välja att lyfta bort enskilda förslag. Det svåra politiska läget innebär alltså att flera av regeringens förslag kan stöta på motstånd.

Från fackligt håll har dock regeringens arbetsmarknadspolitiska förslag fått tummen upp på flera punkter. Inte minst för löftet om höjt tak för a-kassan och arbetsmiljösatsningar. Däremot har det riktats kritik mot att S är otydliga när det gäller Lex Laval. Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson menar att alla förändringar måste ta hänsyn till EU:s utstationeringsdirektiv.

– Min bedömning att det går att göra stora förändringar inom ramen. Sedan kommer regeringen även att arbeta för att förändra utstationeringsdirektivet i EU, säger Johansson till Aftonbladet.

Regeringens arbetsmarknadspolitik

Här är några av förslagen som regeringen lagt fram. Inga förslag är klubbade ännu och eftersom vi har en minoritetsregering krävs stöd från andra partier vilket kan försvåra genomförandet.

■ **Taket för a-kassan höjs.** De som tjänar upp till 25 000 kronor i månaden får 80 procent av lönen de första 100 dagarna. Föreslås gälla från 1 maj 2015.

■ **Krav på kollektivavtal vid offentlig upphandling.**

■ **Fas 3 ska successivt avskaffas** och ersättas med extratjänster

■ **Förändring av Lex Laval.** En utredning om hur skyddet för utländska arbetare ska stärkas har tillsatts. Ett förslag är att fack och arbetsgivare sluter ett bekräftelseavtal som ska gälla för arbetare från andra EU-länder som jobbar i Sverige.

■ **Stora satsningar på arbetsmiljön.** Bl.a. får Arbetsmiljöverket och regionala skyddsombud mer pengar.

KRÖNIKA

Anders Karlsson
Regionalt skyddsombud

Dödsolyckan en varningsklocka

Tänkte skriva lite om hur personalutrymmena enligt lag och kollektivavtal ska se ut. Om vilka krav vi som byggnadsarbetare har rätt att ställa angående hur och var, vi skall sitta och äta, byta om, tvätta oss, och så vidare.

Allt detta får plötsligt en underordnad betydelse, när jag nås av nyheterna om en arbetsplatsolycka. Nyheterna berättar om ett byggelement som rasat på en arbetsplats i Stockholm.

” *Kan någon ärligt påstå att våra arbetsplatser är säkra?*

Denna olycka berövar två människor livet och skadar ytterligare en allvarligt. Ytterligare två byggnadsarbetare läggs till den redan för höga statistiken över kamrater som inte kommer hem till familj och vänner efter arbetsdagen. Utan att föregripa påbörjad utredning över anledningen till denna händelse: Kan någon ärligt påstå att våra arbetsplatser är säkra?

Vi måste orka fortsätta arbeta för en nollvision för dödsolyckor på våra arbetsplatser och hela tiden visa att skillnaderna mellan en god och dålig arbetsmiljö kan vara direkt livsavgörande.

I skrivande stund, går mina tankar till de anhöriga som inom kort kommer att nås av ett katastrofalt besked. Ett besked ingen någonsin borde få.

Välkommen på medlemsmöte

Varje medlem tillhör en medlemskrets och bostadsorten avgör vilket möte som är ditt. Kontaktpersoner och mer info finns på hemsidan, byggnavds.se/vast (klicka på **Medlemskretsar**). De medlemskretsar som inte har med sina möten här kan ha lagt in dem på vår hemsida. Eller ring närmaste Byggnadskontor (se sidan 2).

Alingsås

29 januari. Kl 17:30
Kaffe och varmkorv från 17:00
ABF, S Strömg 15, Alingsås

Bengtfors/Ed

22 januari. Kl 16:30
Restaurang Tjuren, Ed

Borås

13 januari. Kl 18:00
Byggnads Västs kontor,
Norby Tvärgata 3, Borås

Halmstad

21 januari. Kl 18:30
Rörelsens hus
Andersbergsringen 104, Halmstad

Hylte

23 januari. Kl 18:30
Gestis Torup
Anmälan 070-9124903

Härryda/Kungsbacka/Möndal

21 januari. Kl 17:00
Fika från 16:30
Möndals Folkets hus. Lokal Viran

Lidköping

22 januari. Kl 18:30
Läktarsalen Lidköpings Folkets hus

Stenungsund

26 januari. Kl 17:30
Fika från 16:30
Stenungsunds kommunhus,
Strandvägen 15

Tranemo

22 januari. Kl 17:30
Fokus Limmared

Trollhättan

22 januari. Kl 18:00
Swedenborg, Trollhättan

Uddevalla

22 januari. Kl 18:30
Lotcen, Kungsgatan 30, Uddevalla

Varberg

29 januari. Kl 18:30
Folkets Hus, Varberg

Vara

19 januari. Kl 18:00
Rosa huset, Vara

Vårgårda-Herrljunga

15 januari. Kl 18:00
Närunga häst och vagn
Anmälan 0703-772690

Vänersborg

27 januari. Kl 18:30
Nygatan, Vänersborg

Åmål/Mellerud

29 januari. Kl 18:30
ABF-lokalen, Åmål

Östra Skaraborg

21 januari. Kl 17:30
Restaurang Sällskapet/
Skövde Kulturhus.
Anmälan 070- 6532700

Så blir du medlem i facket

Inträdesansökan

Enklast är att fylla i dina uppgifter på hemsidan byggnavds.se. Klicka på fliken **Medlemskap/Bli medlem**.

Medlemsavgiften

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift. Ange din inkomst på byggnavds.se. Logga in på medlemssidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du också de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp: **010-601 14 14**.

Autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig.

Bildgåtan

Vad företäller bilden? Fyra trisslotter sänds till den medlem vars rätta svar dras först ur mejl/brevhögen. Svara senast 2/1 2015. till johanna.lundstrom@byggnavds.se eller till postadress i Göteborg, se sid 2. Uppge namn, adress och person- eller medlemsnummer.